

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA.

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba - Puerto Rico, y Extranjer, 5

A LA PLATJA

Un aixàm de sirenas.

COM A MARRUECOS

Lo crit d'horror é indignació llensat pel poble de Barcelona dilluns á la nit ha tingut eco á tot arreu.... A tot arreu, menos á las redaccions dels periódichs conservadors, qu' encare tenen el cinisme de defensar la salvatjada de la policia.

La capital de Catalunya desde ara no es ja una població civilisada; es un recó del Riff ahont los esbirros del governador s' entregan, com una especie de *sport*, á la estúpida diversió de bastonejar á transeunts indefensos, badar el cap á criaturas y vells y atropellar impunement als ciutadans pacífichs que troban á son pas.

Tot Barcelona, tot Espanya ho sab. Dilluns, perque algú va cridar ¡Visca Catalunya! la policia tingué 'l capritxo de sembrar la Rambla del Mitj de contusos y ferits. Lo garrot y 'l sabre treballaren ab tota llibertat, y fins escalas amunt foren perseguits los ignocents passejants que, davant de la embestida d' aquell remat de fieras, fugían sense sapiguer ahónt anavan.

L' endemá al dematí 's repetía la escena ab los pobres quintos que acabavan d' entrar en caixa. Altra vegada 'l garrot y 'l sabre d' ordre públich se cebavan en uns quants intelissos, que no havían comens altre delictes que estar una mica contents y llensar dos ó tres vivas inofensius....

¡Quín honor pel nou governador civil de la provincial!...

Dilluns al dematí 'ns dirigeix una alocució, oferintsens com á germá.

Y al vespre del mateix día, sense previ avís, fa rompens las costellas pels seus dependents.

¡Hermoda germandat y bonich debut!

CARTA OBERTA

AL DOCTOR D. BARTOMEU ROBERT, BATLLE DE BARCELONA

Molt estimat senyor: Uneixo la meva veu humil al coro de desagravis que aquests días s' ha entonat en honor á vosté, á conseqüencia de las paraulas agressivas que desde 'l Congrés va dirigirli 'l home de la barra.... postissa.

Pero després de cumplert aquest acte de cortesia y de consideració personals, desitjo fer constar que al puesto de vosté jo no m' hauria ressentit poch ni molt pels calificatius de *vil*, *cobarde* y *traidor* que va aplicarli aquell saragatero representant de la bulla y 'l flamenquisme. Hauria considerat que 'l pobre vé sufrint freqüents atachs de *diarrea oratoria*, y que per mes esforços que fes els seus esquitxos no podían arribar may á l' altura de la meva dignitat.

Si bé ho considera, apreciable Doctor, no es, certament, lo que puga dir un home com en Romero, lo que mes ha de afectar-lo, sino mes aviat la posició especial en que 's troba colocat, desde qu' en mal hora va deixarse nombrar alcalde de real ordre de una ciutat com la nostra, eminentment republicana.

Vosté dirá, sens dupte, que un ó altre havia de serho; pero á n' aixó li respondré qu' está bé que ho siga qualsevol home que 's presti á convertirse en dócil instrument del caciquisme; pero may una persona que, com vosté, blassona de sas ideas autonomistas y de son carácter independent.

Vegi si en los libros de la facultat troba un medi decorós y propi de conciliar dos cosas tan antitéticas com son l' autonomia del municipi y un nom-

brament d' alcalde emanat del poder central. Sols en los tractats culinaris hi trobará certas receptas pera elaborar pastels; pero 'ls pastels se tornan agres y no poden menjarse si se 'ls exposa llarch temps á l' acció del ayre liure.

Per aixó vosté, ab tot y la bona voluntat qu' es de justicia reconeixerli, casi no sab ja per quins mars navega.

Enemich se deya del caciquisme, y ha tingut de acceptar, de bon grat ó per forsa, 'ls regidors que pera cooperar á la seva obra 'l caciquisme va tenir á bé proporcionarli en lo passat simulacro electoral. ¿Ahónt pot anar vosté en companyia de aqueixa gent, mes que al descredit? ¿Quín fruyt podrán donar las sevas iniciativas, si es qu' encare n' hi queda alguna, y ab ella la voluntat d' exercirla?

Aixó per un costat.

Pero vosté ademés es diu monárquich, y últimament, ab motiu de la visita de la esquadra francesa, s' ha vist en cent mil apuros, pera quedar bé ab el rey y ab el poble á la vegada. Ignoro si 'ls monárquichs podrán agrahirli may la supressió de la marxa real en actes públichs y solemnes com las recepciones disposadas per l' Ajuntament en obsequi dels marinos francesos. Vosté podrá dir que va receptor a perque 'l poble no la profanés ab los seus xiulets. Pero 'm sembla, que aplicant á tots els cassos aquesta teoria, prompte no hi haurá mes remey que tancar la corona real dintre de la *coronera* (extensió de sombrerera) y el ceptre dintre del estuig, y que cubrir el trono ab una funda d' arpillera. Y fet y fet, valdria mes que tots aquests simbols de un poder históric que ja apenas pot sostenirse, anessin á parar, com exemplars curiosos, á un qualsevol dels Museos del Parch.

Anant las cosas com van ¿vol fer lo favor de dirme sino es un contrasentit en pugna ab las realitats de l' época, 'l mateix cárrech qu' exerceix de alcalde de real ordre?

Posis la má al pit y confessiho lealment.

Pero ja sé que no se li pot posar: si se li posava, la vara li cauria.

Crech que sense necessitat de dirigirli insults, com en Romero, li acabo de demostrar ab arguments y rahons que 's troba colocat en una situació ben poch airosa, y de la qual tots els que l' estiman y consideran voldrían veure'l liure. No es pas al goberna á qui ha de acudir lo primer magistrat de Barcelona, en demanda de defensa contra 'ls atachs, els insults y las intemperancias de un diputat; millor es mil vegadas mes l' apoyo decidit y entusiasta del poble que l' haja honrat ab la seva representació... y á vosté, apreciable doctor, no l' ha nombrat Barcelona.

De manera que per sentirse fort, li falta tot.

Tal com ho sent té 'l dever de manifestarli ab catalana franquesa, son apreciable s. s.

q. l. b. l. m.

P. DEL O.

VIDA NOVA

Quan els homes proclamin la educació constant en la Belleza, tots gosarém llavoras el benestar y la moral perfecta.

Ellos perfeccionantnos nos sustraará á las ansias que 'ns enervan, é intensament sentintla aumentarém la nostra vida interna.

A tot quan signifiqui
amor y bé, tindrem etern respecte
y eternament la Vida
será de tots l' aspiració suprema...

¡Qué digna y admirable
será l' obra del home un cop complerta!
¡practicar la justícia
y realisar el goig aquí á la terra!

ESCOLAR.

ENSENYANSAS

Un' altra vegada que vingui á Barcelona una esquadra francesa, ja sab lo doctor Robert lo que li toca.

¡Quí es ell, per mes arcalde que sigui, pera combinar un programa de festeigs? ¡No sab que Madrit es la capital d' Espanya y que allí hi ha un senyor que 's cuyda de tot, hasta de lo que no li importa?

A la primera noticia de que 'ls barcos de la vehina república 's dirigeixen á Barcelona, l' arcalde ha de trasladarse immediatament á la Cort y avistarse ab en Romero Robledo.

Don Paco li ensenyará las dents—espectacle que per sí sol val ja la pena d' emprendre 'l viatge—y li preguntará:

—¡Qué se li ofereix?

—Estém á punt de rebre la visita d' una esquadra francesa y voldriam obsequiarla una mica. ¡L'indria la boncat de trassar-me 'l programa de lo qu' hem de fer?—

L' ARCALDE Y 'L DE LA BARRA

—¿Ahónt vas?

—A demanar explicacions al d' Antequera.

—¡Déixal estar, Bartomeu! Brams d' ase, no pujan al Saló de Cent.

Aviat estarán entesos. El d' Antequera li dirá lo que poden cantar y lo que no convé que 's canti; li darà una nota dels *vivas* que s' han de llansar y fins, si está d' humor, li apuntará 'ls discursos que ha de dirigir al almirant en la recepció, en el banquet y á l' hora de la despedida.

Aixó sí; totas aquestas instruccions fásisselas donar per escrit y en paper sellat, perque l' ex *pollo* va una mica escàs de memoria y d' altrás cosas, y seria possible que, tot y cenyintse á las sevas ordres, al final de la funció li sortís ab que lo qu' ell li ha dit no es alló, que vosté s' ha extralimitat, qu' es un separatista, y altrás y altrás barbaritats del seu variat é inagotable repertori.

No fentho aixís, es á dir, no consultantlo á n' ell, es impossible que 'l programa resulti del agrado de don Francisco. Y no agradant á sa excelencia ¿cóm vol vosté, insignificant arcalde d' una població de cinchcentas mil ánimas—suposant que tots els barcelonins ne tenen—cóm vol vosté que 'l mon no tremoli, y 'l telégrato no s' extremeixi y la tropa deixi de posarse sobre las armas?

El dilema es aquest: ó ab don Paco ó contra don

PESCADORA

—Fos tan fácil pescar petxinas com homes, ¡quín sarronet ne tindria á horas d' ara.

Paco. Anant d' acort ab ell, totas las atrocitats que cometi serán d' una bellesa y una legalitat insuperables: obrant pel seu compte, encare que fassi maravellas, mereixerá un presiri.

* * *

¡La prohibició del *Gloria á España!*
¿Que 's figura 'l doctor Robert que al d' Antequera li importa gran cosa que aquesta pessa s' haja cantat ó no?

Lo senyor Romero Robledo comensa per no sapiguer lo qu' es el *Gloria á España!*, ni qu' era 'l seu autor ni lo que diu la lletra. Parla d' aixó com podria parlar de las obras de Glinka—que tampoch sab qu' es.

Va veure qu' en el títul de la composició hi havia la paraula *Espanya*, y com aquesta terra li es molt coneguda perque fa anys que la explota, va indignarse patrióticament... y vinga saragata, que aixó en el país del *género chico* sempre fa efecte.

—¿Cóm s' entén eliminar del programa 'l *Gloria á España!*? ¡Un himne patri, una pessa clássica, un *cant nacional!*... L' arcalde que consent aquest crim, es aixó y lo altre y lo de mes enllá...—

Per acabar de deixar-lo triturat, no mes faltava que hagués dit:—L' arcalde que tolera aquesta profanació es... ¡un *Romero!*

* * *

Suposém que 'l *Gloria á España* no s' hagués suprimit del programa del concert de Bellas Arts. ¿Qué 's pensa l' arcalde?

¿Que 'l tipo d' Antequera hauria quedat satisfet y no hauriam presenciat lo galimatias ab que 'l *Juheu errant* de la politica acaba d' obsequiarnos?

Si 's creu aixó s' equivoca. L' *ex-pollo* necessitava escándol, y l' escándol s' hauria donat de la mateixa manera.

¿Cóm ho hauria fet? ¡Qué sé jol! Agafantse ab qualsevol cosa. Demanant, verbi gracia, 'l *Gloria á España* y estudiant la lletra ab tota escrupulositat.

«Gloria á España la heroica matrona

»que humilió la extranjera arrogancia,

»invencible en Sagunto, Numancia,

»Covadonga, Gerona y el Bruch.»

—¡Torpesa! ¡Burrada! ¡Anatemal!—hauria cridat desseguida:—¿Á qui, sino á un alcalde de Barcelona, se li ocorreix anar á parlar d' *humillar la extranjera arrogancia* y retreure Girona y 'l Bruch davant dels francesos? ¡Ahónt ha aprés urbanitat y galanteria aquest home? ¿Qui li ha ensenyat de modos? ¿No veu que ab aquestas imprudents alusions pot mortificar als nostres amichs y provocar un conflicte internacional?—

Continuant la lectura, s' hauria trobat ab la tercera estrofa:

«Gloria á España do en paz hoy
florece
»con las ciencias, la industria y las
artes;
»do el progreso derrumba baluartes
»que en talleres se ven transformar...»

Ja 'm sembla que sento altra vegada á l' *ex-pollo*:

—¡Quina manera mes tonta de posarnos en ridícul davant dels extranjers!... ¡Dir que avuy á Espanya hi floreixen las arts, la industria y las ciencias! ¡Atrevirse á cantar que 'l progrés derrumba baluartes!... ¿Que 's pensa aquest senyor alcalde que 'ls francesos venen del hort y que ignoran que aquí 'l progrés es un mito que no derrumba res ni te entre las clases directoras la menor influencia?

Seguint mes avall hauria llegit:

»Ya el pueblo en lid artística,
»templando su ardor bélico,
»con cánticos de júbilo
»dilata el corazón.
»Y auguran días prósperos...»

—¡Basta, basta!—hauria exclamat don Paco:—Un alcalde que s' atreveix á llessar semblants andulasadas á la cara d' un almirant extranjer que 'ns coneix de sobra y sab els punts que calsém tocant á aixó dels *días prósperos* y está ben enterat dels *cánticos de júbilo* que solém entonar cada dos per tres, un alcalde tan trompa y fatxandero, mereix, per primera providencia, que 'l fusellin...
..

Sr. Robert: escarmentí y aprendí. Homes com el d' Antequera no s' desayan may impunement.

Pera tenir als clowns contents y propicis no hi ha més que un remey: consultarlos, alabarlos y si pot ser contractarlos.

«Después del *Gloria á España*, el

acreditado payaso senyor Romero ejecutará alguna de sus graciosísimas necedades.»

¿Que 's pensa quin efectarro hauria fet un número pel istil, en el programa d' obsequis als marinos francesos?

A. MARCH.

L' AMOR ES CEGO

La vaig veure á n' el ball y sa hermosura
va cautivarme l' ánima;
tenia 'ls ulls brillants com dos estrelles,
¡uns ulls qu' enllubernavan!
Era alta, esbelta, rossa, graciosíssima,
de formas ben talladas;
un tipo escultural, una belleza
de las que van escasas.
Vestia ricament y ab magestuosa
y solemne elegancia
un blau traje de seda preciosísim
plé de cintas y galas.
No portava en son cütis gens de polvos;

COQUETERÍA

Després del bany.

natural... com m' agradan
 las noyas que s' estiman una mica...
 ¡Mirantia m' extasiava!
 Mes que dona, en vritat, semblava un àngel
 de puríssimas alas,
 perfet modelo de la verge púdica
 jove, inocenta y casta.
 Fesme 'l favor—A un amich meu vaig dirli:—
 ¿Qui es aquesta fada
 encissadora, de cosset flexible,
 de boqueta qu' encanta?
 Aquesta qu' are riu per ensenyarnos
 sas hermosas dents blancas,
 que te llabis de mel qu' amor destilan
 y ulls que d' amor abrasen.
 Dígam qui es, perque per ella sento
 una passió volcánica,
 ¡N' estich enamorat! Mon cor sensible
 dintre de mon pit salta...
 —Ho crech—l' amich somrihent me va inte-

—[rompre.
 La estimas y aixó basta
 per véurela tan pura y tan bonica.
 ¡Va tan ben adornada!...
 —Pro, dígam la vritat, aquesta noya
 ¿á tú no t' entusiasma?
 —No, perque la conech. T' ho dich de veras:
 no m' admira ni halaga.

—¡Jesús! ¿Aquest es aquell que m' venia tant al darrera?... ¡Qué magre y que cantallut de per tot arreu!

—Será alguna marquesa—¡Ni somiarho!
 —Será de bona casa...
 —¡No es or tot lo que llú! Las apariencias
 moltas voltas enganyan.
 —Y digas ¿mon amor aceptaria
 si jo m' hi declarava?
 —Declarathi sens' por, jo t' asseguro
 que no t' dará carbassa.
 Es una peixetera la més porca,
 deixada y ordinaria;
 una xicota, noy, que té una llengua
 que fa enrogir las galtas.

FRANCISCO PISA.

BAÑOS

VIRTUT RECOMPENSADA

Conegula es l' historia de Mlle. Barescu, l' hermosa actriu vienesa que prenta deixar sense satisfer el compte de la modista y de la costurera, avants que apel·la pera saldarlo á certs recursos que no poden confessarse.

—Pero ningú li demana que 'ls confesi, senyoreta—podrian observarli la costurera y la modista que s' han quedat sense cobrar.

Donchs bé: desde que 'ls tribunals venen entendre en aquest curiós assumpte, l' exemple de Mlle. Barescu ha prés las proporcions de un verdader contagi, y un vent de castedat, iqué dich un vent! un huracá, una tempesta de castedat bala actualment sobre 'ls teatros de Viena.

Aixís, segons escriuhen de la capital austriaca, un'altra actriu Mlle. Elsa R... g (ja veuhen vostés que soch d' eret) acaba de donar públicament una proba radiant de la seva virtut inquebrantable.

Un dia se'n aná á trobar al director del teatro, suplicantli qu' en lo successiu s' encarregués ell de pagarli las *toilettes* que havia d' exhibir sobre las taulas, i fi d' evitarli enfadosos compromisos.

Lo que deya ella:—L' honor avants que tot, y no per que una siga actriu, deixa de ser dona amant de la virtut.

Lo director se desentengué de una combinació en la qual no li sortían els comptes.

—Imiti—li vá dir—á las artistas de Paris, qual honradés es proverbial, y que sols á forsa d' ordre y economia, logran pagar els comptes dels vestits qu' exhibeixen en lo teatro.

Elsa s' retirá de la presència del director, sense tornarli resposta; pero, desde llavors prengué una resolució formal.

Y en efecte: el vespre en lo teatro quan s' alsá 'l teló de boca, se presentá davant del públich en camisa. Adelantantse fins á la conxa del apuntador, y després de dirigir las tres reverencias de rúbrica á la concurrència, pronunciá las següents paraulas:

—Senyoras y caballers: estich fondament adigida de vaurem obligada á tenir que presentarme davant vostre en un traje tan lleuger. Pero 'l director del teatro s'ha negat á facilitarme diners pera las *toilettes*, y com una servidora no so capaç

de procurarme'n en detriment del meu honor, de aquí que m' haja vist obligada, pera no ser despedida, á oferirme á vostras miradas en una forma tan sumaria. A falta de un brillant vestit, jó us hauré mostrat á lo menos, la meua virtut.

Una tempestat de aplausos coroná las paraulas de la jove actriu, que al presentarse tan franca de llenguatge com de roba estava seductora.

Y á partir de aquell dia, lo mateix l' endemá que l' endemá passat la gent feya empentas al despaig del teatro, ávit tothom de admirar la virtud.... despullada.... de artificis de Mlle. Elsa R...g

Quan vels'hi aquí que al tercer dia'l director la cridá al seu despaig.

—Senyoreta: ¿quánt ha vingut guanyant fins ara?

—Docents florins cada mes, senyor director.

—Donchs queda anulada la contracta. Desde avuy guanyará mil florins mensuals.

—¡Mil florins! Pero aixó es una fortuna, Sr. Director!...

—Alto... no 's precipiú... Serán mil florins! pero ab una condició.

—Vosté dirá.

—Que se li prohibeix comprar un sol vestit de teatro baix pena de rescisió immediata de la contracta. Desde ara treballará sempre en camisa

Y aquí tenen un cas práctic en demostració de que la virtud, si no sempre, alguna vegada, troba en aquest mon la deguda recompensa.

A. VÉLY.

FESTA MAJOR

I

Ningú hauria dit al veure l' alegre aspecte que ofería la vila de X... l' any passat al primer dia de la Festa Major,

qu' una llarga sequia acabava de fer perdre las esperansas als agricultors de tota la comarca, y que per efecte de la guerra'l petit comerç de la població estava poch menos que paralisat, tancadas la meytat de sas fábricas y l' altra meytat á punt de tancar-se de l' un dia al altre.

Ningú hauria cregut tampoch al veure la gatzara que feya la gent jove del poble, qu' un bon floret de minyons amichs y companys seus, foren separats de sas familias per la odiosa guerra y anavan deixant els ossos pels hospitals y manigues de la gran Antilla.

Aixó sols ho sabian y ho ploravan las mares que 's trobavan á faltar un fill, y la veritat es, que aquestas mares desoladas, no formavan part d' aquella jovenalla riolera y endiumenjada que sols pensava en divertir-se.

Unicament los joves ab sos vestits negres semblavan endolarse per tanta desgracia... y no era aixís tampoch. lluhian los vestits d' etiqueta per anar al envelat. Perque, aixó sí, s' havian suprimit las festas oficials en senyal de dol; lo Municipi volent donar un exemple de filantropia, no va rebaixar cap impost, pero féu lo sacrifici de repartir entre 'ls pobres de la població una petita part de lo qu' altres anys en festas se gastava; s' havia privat á la quitxalla l' goig de penjar dotze quartos de cordill y papers de color al ca-

—Miréu lo grandíssim llus com va darrera de la ballenal!...

riar de casa seva (mes que per rés, perquè no hi havia qui dongués los dotze quartos), pro hi havia ball extraordinari al Centro, al Ateneo, al Casino A. B. C. y D.; s' havian aixecat dos envelats per falta d' un, y 'ls joves que podian gastarse dotze pessetas per fer ball (que per aquest cas eran tots) ó dotze duros per un traje, 's disposavan á passar los tres ó quatre dias que per ells durava la festa, ballant del dematí al mitj dia, de la tarde fins al vespre, y en havent sopat, altre cop fins á la matinada.....

II

Los salons dels cassinos y els dos envelats ab son luxo de cortinatjes y catifas, estavan á punt de rebre la llubida concurrencia qu' havia d' empirlos de gom á gom. Era la primera nit de ball y ningú volia ferse esperar.

Las aranyas de cristall ab las espelmas encesas, iluminavan per complert los respectius locals. Per tot vessava la llum; per tot, menos per l' horitzó que cada cop apareixia mes negre.

Aquells nuvolots que tot lo segon dia havian impedit que 'l sol brillés ab la esplendides del dia anterior, anavan ennegrintse al arribar la nit.

Aixó omplia d' inquietut als sarauhistas, sobre tot als dels envelats. Las noyas malhumoradas no 's decidian á posarse 'ls vestits blancs; tenian por de la pluja.

Los joves estavan impacients....

¡Y quin tip de mirar al cel se feyan!....

Totbom se feya la mateixa pregunta:

¿Tindrém aygua?... Comensava á llampegar. Un tró llunyá y d' altres que van sentirse mes á la vora, respongueren afirmativament que l' aygua venia.... que 'n venia molta.... molta....

¡Y que ja era allí!....!

III

¡Y quin tip de ploure va ferse tota aquella nit!....! Los envelats van quedar poch menos que desmuntats; de las figuras de cartró y las flors de paper (adornos indispensables en aquesta classe de salons) sols va quedarne una pila de pastetas.

¡Y encare sort que 'ls adornistas van donarse manya á treure alguns cortinatjes y las alfombras!

La major part dels sarauhistas varen tornarse á casa á mitja nit, fastiguejats, molls com un peix y plens de fanch dibent pestes y renegant d' aquella pluja.... ¡D' aquella mateixa pluja que benehian los pajesos ab llágrimas als ulls, porque ab ella havian vist revivre sas esperansas, y allunyarse per un quant temps lo terrible aspecte de la fam y la miseria!....! ¡Per ella, havia sigut Festa major!

PEP LLAUNÉ.

ANIVERSARI

Tot estava convingut:
de com s' ha romput el pacte
ja 'n darán bon compte á Deu
una filla y una mare.

Si l' una ha malmés un cor,
l' altra ha avergonyat un' ánima;
tot degut al interés
y al afany de vestir galas....

Tot estava convingut:
la florida de la Pasqua
no l' ha vista 'l Miqueló
ni 'n veurá may més cap d' altra.

Si abrassadas y petons
son remey per l' anyoransa,
pla que ho nega á tot arreu
sa pobra mare endolada....

La Roser, Deu sab el cóm,
lluheix cofoya or y plata;
de sa mare 'l cor mesquí
ab el mal diner s' aixampla;

y diu la gent que ho sab tot,
qu' al florir cad' any la Pasqua
un difunt engelosit
s' estremeix dintre la caixa!

J. BAUCELLS PRAT.

Acudits

A un xicot molt entramaliat, á quí á estudi tenian de jonollóns, en cástich de no se quina malifeta, 'l mestre li pregunta:

—Donde está la Mancha.

Y 'l xicot aixecantse molt amatent respongué:

—Mire V. aquí.

Y li senyalava la taca que ab la pols s' havia fet en las jonolleras dels pantalons.

E. SALETA.

En un restaurant:

—Eh, mosso: aquest no es el meu sombrero! ¿Qui ha sigut el burro que se l' ha emportat?

—No ho sé, senyor; pero quan al posarse'l no se 'n ha adonat, proba que tenia 'l cap igual al de vosté.

F. GARCÍA A.

Uns vehins del Ensanxe prenan una criada vinguda de fora, y que porta l' estupidés pintada á la cara.

La mestressa li pregunta:

—¿Qué coneix el rellotje?

—Sí, senyora.

—A veure, donchs, digui quin' hora es?

La raspa 's queda encantada, mirant, una llarga estona.

—Qué fá?—li pregunta, per fi, la senyora.

Y ella respon:

—Estich esperant que toqui.

A. FONT.

En una botiga de robas, un dependent esta mirantse una moneda sospitosa, y en lo mateix moment qu' entra una compradora, lo mosso referintse á la moneda, diu:

—Es molt lletja de cara!

—¡Desvergonyat!—exclama la dona que acababa d' entrar—el lleig será vosté.

C. G. REDEMBACH.

Deya un tronat:

—¿Qué 't sembla aquesta levita? ¿Vritat que necessita uns altres botóns?

Y li respon l' amich á quí dirigia la consulta:

—Sí, y crech que immediatament després, els botóns necessitarán un' altra levita.

J. ZENITRÁM.

Histórich.

En lo despaig de bitllets de l' estació del Vendrell:

—Un bitllet de tercera per Barcelona ¡quánt val?

—Tretze rals.

—¿Y no pot per dotze?

—Son tretze.

—¡Ah! De segur que aquest ralet el vol per vosté!

UN A. VENDRELLENCH.

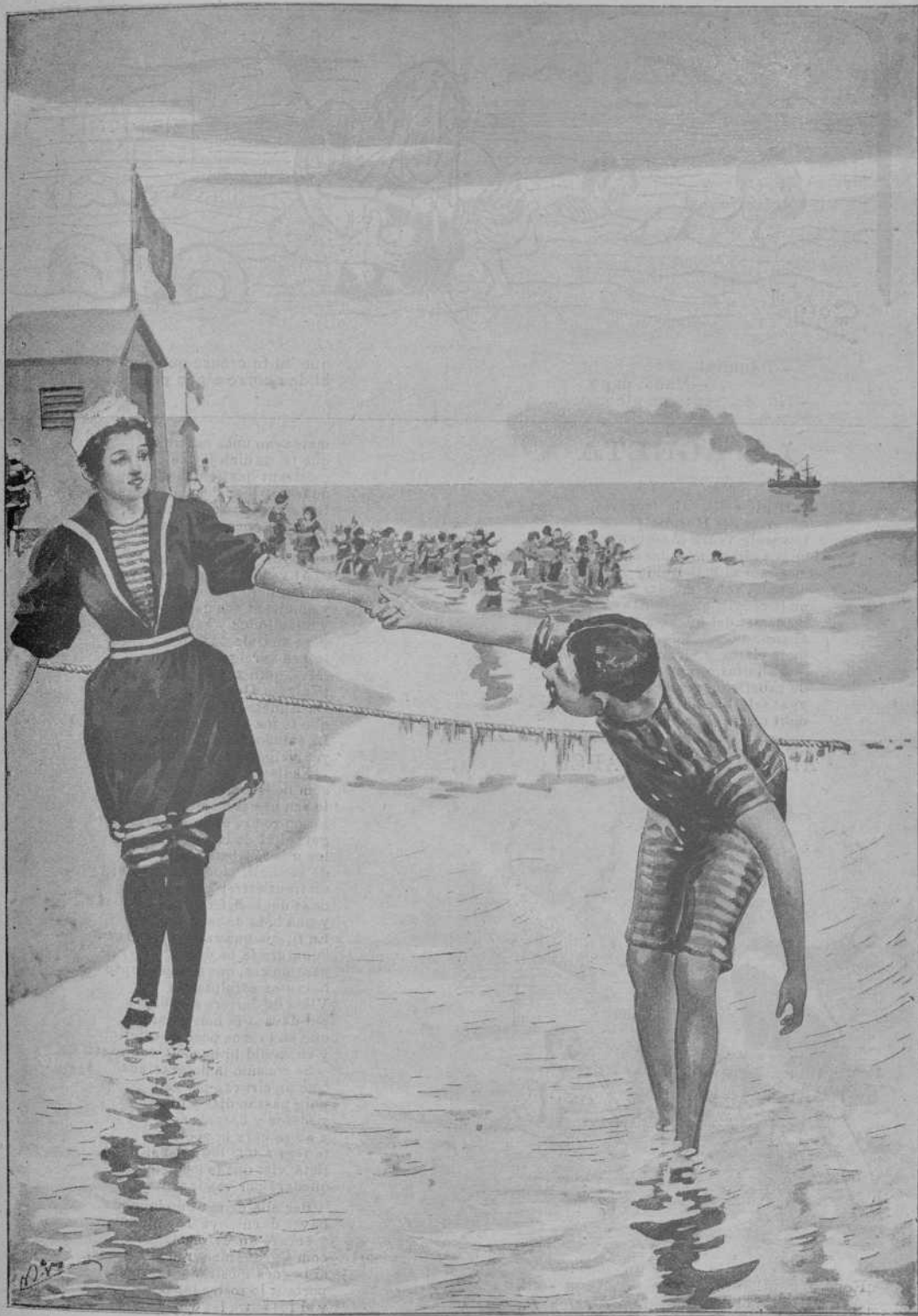
Exámen de Doctrina cristiana.

Lo rector:—Digas noy, ¿lo Pare es Deu?

Lo noy:—No senyor: lo pare es burot.

SISKET FARRÉ.

RESISTENCIA (per R. Miró.)

—Apa, entra, tonta, no tinguis por. ¿Encare hi creus ab aquella pesca que va sempre acechando la carne fresca?

PARE ESCAMAT

—Paquita!
—Mana, papá.
—No sé... sento un alborot,

que 'm fa creure que per 'quí
hi deu corre algún peixot.

LA AGNETA

L'altre dia vaig trobarla
al carrer del Hospital;
la vareig veure d'esquena,
anava ella al meu davant:
mocador al coll lluhia
de seda, color morat,
molt cenyit, que dibuixava
un cosset del hú, com cal;
al cap, mocador de sarja,
molt vistós y virolat
que abultat, prou acusava
de cabells un gran caudal;
unas faldillas d'indiana
molt netas, de color clar

marcavan unas caderas
que ja 'us dich jo que ya ya;
mostrant quatre dits d'enagus
de festó, blancha y planxats.
Los seus pens apresonavan,
vaya uns pens més ideals,
unas sabatas finissimas
de xarol, ab talons alts...

Al veure un tipo tan cayo
¡quina pell! jo vaig pensar,
y admirant son garbo y brillo
y aquell chic y aquella sal,
pera véurela de frente
lo pas vareig apretar.
¡Mes, quin xasco! era l'Agneta!
¡Válgam Deu, quin desengany!
La Agneta, es dir, la modista
que te ma cara meytat.
La saludo, 'm va somriure
y... vaig fugir com un llamp.

Es lletja, la pobra es lletja
com no 's poden figurar:
lo seu nas es ample y xato,
lo seu rostre es un quadrat
garbellat de la verola;
los ulls te ribetejats
de vermell, plorosos, tristos;
un front estret y arrugat;
unas dents defectuosas
y una boca de calaix...
En fi, qn' una cara horrenda
la natura la ha donat;
pero un cos, que te sens dupte
hetxuras esculturals.
Vista de larrera agrada,
pel davant fa horrorisar;
que en lo mon poch es estétich
y en cambi hi ha molt contrast.

Se consúm la desgraciada
com un ciri cap-per vall
puig passan días y días
y mesos y després anys
y ab sa cara la pobreta
fa fugí a tots los galans.
Está vist que la modista
quedarà per vestir santa.

Per ella es molt mala moda
haver d'ensenyá 'l semblant,
y encare qu' es recatada
com á grans mals, remeys grans,
si pogués mostrar sas formas
portant lo rostre tapat
y si fos entre las donas
perpetuament carnavales,
sense cap dupte tindria

AL LAGO DEL PARCH

—¡Fora d'aquí!
—¡Ay ay! Jo 'm creya que siendo estos Parque y
jardines propiedad de todos los ciudadanos, podía
banyarm'hi ab tota llibertat.

de pretendents un aixám.
L' Agna pateix per ser lletja,
pero moltes guapas hi há
que per serho també penan,
lo qual demostra ben clar
que los rasgos fisonómichs
en lo mon fan molt de mal.

P. TALLADAS.

No passa res. Si no fos que á la Rambla del Centro la policia dona de tant en tant algún espectacle trágich, la vida artística á Barcelona resultaria aburridíssima.

Vejin, sinó.

Al TIVOLI, agotada l' actualidad del dia—segons deya l' cartell—avants de tancar, treuen á orejar per última vegada las obras més celebradas del repertori.

NOVEDATS, després d' estrenar *La verdadera tia Javiera*, comedia en dos actes més entretinguda que verossimil, ha plegat el ram.

EL NOU RETIRO, tancat desde l' dia de Sant Jaume, prepara una nova companyia cómic-lirica, que ha de comensar demá, dirigida per en Bolumar.

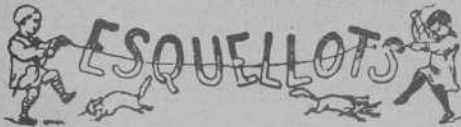
Al GRAN-VIA han continuat explotant las essencias de *La bella perfumiera*, deixant per avuy l' anunciat estreno de *La figlia de Mustafá*.

Y l' JARDÍ ESPANYOL se defensa com un brau variant el cartell ab frecuencia y tentant als concurrents ab las cómodas y agradables condicions del local.

Ab aquestas primeras materias, diguin: ¿es possible embaster ni una mitjana revista de teatros?

¿Veritat que no?

N. N. N.

¡Pobras cigarreras de Madrid!

Treuen la primera del últim sorteig y al anar á cobrar lo premi se troban ab que l' fill de la socia que *guardava* 'ls décims, baylet de quatre ó cinch anys, s' ha entretingut estripantlos en cinquanta mil bossins y tirantlos després á las escombrarias.

¡Curiosa manera de guardar bitllets, veritat?

La criatura ha hagut d' amagarse, lo marit de la depositaria vol matar á la seva dona, y naturalment, las cigarreras van d' Herodes á Pilats demanant que 'ls paguin el premi que correspon als décims desaparescuts.

Si l' nostre vot ha de valdre, nosaltres aconsellariam al govern que accedís immediatament á las desesperadas peticions de las obreras madrilenyas.

Son cigarreras, son las que fan els cigarros que nosaltres consumim, y si avuy lo treball que surt de las sevas mans es ja infumable ¿qué no succehirá si l' Tresor se nega á pagárlashi el premi?

Avuy dintre dels puros hi trobém cabells, ossets y pinyols de dátíl... De fixo que llavors arribaríam á trobarhi petardos y bolas d' estrignina.

Nada, á pagarlas tocan: l' interés nacional... dels fumadors ho exigeix.

Un periódich ha anat á buscar l' origen de la

Marxa Real espanyola, y resulta, en veritat curiós... y cómic.

Tots els reys d' Europa tenían la seva Marxa, pera donarse tó, tots menos el d' Espanya, l' qual volentne una, va procurar que li escribissen els músichs espanyols, sense que cap d' ells acertés á donarli gust.

CANTAR MARÍTIM

"Dichoso aquel que tiene
„su casa á flota,
„y en el mar se mece...“
sobre una bota!

ÚLTIMAS INSTRUCCIONS

—No 'ns deixém anar per res, y al primer tiburón que vejém, crit d' ¡auxili! desseguida.!

NOTAS

—Sis dias que vinch, sense atrevirme a aburrir l'aygua. Si avuy no 'm decideixo, no torno més.

—Este debiera ser el traje de los Xanxes durante el verano

Llavors acudí á un séu colega: 'l rey Frederich de Prusia qu' era un *diletante*, demanantli mirés si en los séus estats trobaria un compositor que pogués servirlo.

Lo maliciós Voltaire, que 's trobava llavoras en la Cort de aquell rey *volterid*, sugerí á n' aquest l' idea d' enviarli un dels últims *minués* ballats á la residència de *Sans Soucy*. Ab sols cambiar lo temps el *minué* quedava convertit en una marxa magestosa y solemne.

Y deya Voltaire:—Será molt curiós veure apareixer al primer dels reys católics saludant á la seva cort al compás de la música mateixa ab que la senyoreta Fuliana ensenya la lliga-cama.

No hauria rigut poch el gran Voltaire si s' hagués trobat al *Tivoli* 'l día de la funció dedicada á sos paisans, els marinos de la Esquadra!

Y si arriba á sentir els discursos de 'n Romero Robledo, no n' hauria feta poca de broma 'l gran filòsop de las malicias!...

Lo secret del búlgaro.

¡Ahont está Portas?

Cada vegada que un diputat tenia l' ocurrencia de preguntarho, 'l ministre fugia d' estudi.

En Durán y Bledas hauria pogut respondre:

—Ho volem saber ahont está Portas? Ara 'us ho vaig á dir: dessota del barret y dessobre de las botinas.

La famosa actriu Rejane donará en lo próxim novembre en lo Teatro de la Comedia de Madrid un curt número de funcions, per cada una de las quals cobrará 5,000 franchs.

Casi tant com en Guerrita per cada corrida.

Ja cal qu' en Romero Robledo 'n prengui nota....

Els francesos se 'ns anexionan els diners.... y 'l cor.

Per acabar de perdre la marina, fins hem perdut al governador civil de aquest apellido. Be podém dir que l' Esquadra francesa va tirar-lo á pico.

Ja no 'ns queda mes Marina que la sarsuela de 'n Camprodón y l' Arrieta. Aquesta no poden destruhirla sino 'ls cantants bunyols.

En substitució del Sr. Marina, que dit siga en veritat, va portarse sempre com un excelent governador, ha prés ja possessió del càrrech lo Sr. Sanz Escartín.

Una frase de un catalanista *enragé*:

—¡Sanz... Sanz!... ¡Miréu si 'us ne tenen á Madrid de tirria, que hasta 'us envían un governador ab *ceceo!*

Sardanyola s' havia fet célebre com á punt de residència estiuhenca del hereu Pantorrilles.

Allá hi té la torre: allá se 'n va tot sovint á rumiarhi las jugadas.

Pero en lo successiu, un' altra població catalana compartirá ab Sardanyola la gloria de albergarlo. Es aquesta la de Llinás, ahont acaba de comprars'hi una finca.

Ja n' hi té una també fa temps el Sr. Comas

y Masterrer... de manera que 'ls dos cacichs que sempre han viscut en molt bonas relacions may s' haurán trobat tan acotats com ara.

D' ISTIU

—¡Ja vél!... D' aixó se 'n diu pescar sense canya.

—Hi ha pochs homes encare; 'm banyaré més tart.

À RAN DE L' AYGUA

Magnífica ocasió tindrà 'l Sr. Comas de brindar al gran Pantorrilles, la capella dedicada á San Cristófol, que posseheix en la séva finca!

Si casi 's diria que l' han triat expressament per patró dels seus negocis polítics. ¡Sant Cristófol nano!

Com á devot fervorós de aquest sant, lo Sr. Comas, fins li ha fet escriure uns goigs en castellá (la llengua oficial) una de quals estrofas diu aixís:

«En la figura de un niño Dios Jesús os pareció, y vuestra alma con niño, pasarle en el agua ofreció; (*) exclaman vuestros sudores ¡ay niño que eres pesado!... Rogad por los pecadores, Cristóbal, mártir sagrado.»

Donchs aquests goigs, redactats tal vegada per en Garcia Victory 'ls podrán cantar á duo 'ls dos cachis.

Y ab quina intenció 's mirará lo gran Pantorrilles á n' en Comas, quan diga 'l vers culminant de l'estrofa:

—¡Ay niño que eres pesado!...

Els qu' examinin ab alguna detenció 'ls pressupostos de 'n Villaverde, trobaran qu' Espanya sosté un *cuero astronómico de la Marina*.

Podrém no tenir barcos, pero si ulleras pera mirar las estrelletas del cel.

Y per veure las que cauhen sobre las manegas dels militars y dels marinos.

En cambi 'ls contribuyents no necessitan ullera ni res per veure las estrellas cada vegada que 'n Villaverde 'ls dona una trepitjada.

L' altre dia varen reunir-se xeixanta peixos grossos de la companyia de ferro-carrils del Nort d' Espanya prenent acorts importants, y juramentant-se pera no fer públich lo qu' en la indicada Junta va tractarse respecte al reparto de dividendo als accionistas.

De aquesta manera asseguran l' éxit de las sevas combinacions en lo tripi-joch bursátil.

Tenen la paella pel manech... y fregeixen.

¡Pobres accionistas!

O millor dit:—¡Pobres xanguets!...

A penas sortits de nostre port los barcos francesos varen arribar els russos.

Y no va haverhi la mes mínima demostració.

Russia podrá trobarse molt prop de Fransa; pero es lluny, molt lluny de Catalunya.

Y además, com deya aquell:

(*) En aquest vers hi sobra una sílaba; pero no importa: aixó vol dir que Sant Cristófol quan anava massa carregat, coixejava.

—¿Que sab si ha molt fondo aquí, don Pere?

—¡Ah! Per mí 'l fondo es lo de menos: ¡la forma, la forma!

—Ab la calorassa que fa, qui te prou pit per engabanyarse ab el rus!

Lo *Círcul Artístich* ha mudat de casa, establint-se en un espayós local de planta baixa, situat en lo carrer de Corta, immediat al Passeig de Gracia.

Espayós y ben disposat, en sos salóns podrá donarhi vetlladas y altras festas y además establirhi una exposició permanent d' obras artísticas.

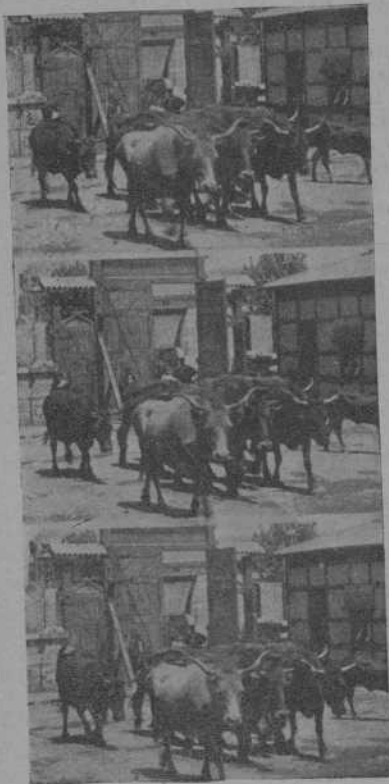
Tot aixó ho ha fet el *Círcul Artístich* ab sas propias forsas, sense apelar á la protecció de Sant

BALNEOTERAPIA AMBULANT

—Esperuevos un moment, bon home, que donaré una trutxa á la criatura.

CURIOSITATS AMENAS.—LOS SECRETS DEL CINEMATÓGRAFO

PELÍCULAS CINEMATOGRAFICAS.—Cada una d'aquestes tiras d'imatges, de las quals ne doném quatre mostrás, té 60 metros de longitud.

(Peliúlas fetas per la casa RUS.)

Lluch... ni de Sant Tanasi, patró de un que altre ricatxo dels que protegeixen als fills del art, no per lo que pugan tenir d'artistas, sino per lo que pugan simular com á devots.

Frase de un presumptuós:

—Soch tan bon xicot y tan simpátich, que francament, m'agradaria ser la dona ab la qual tinch de casarme.

QUENTOS

En una taula de joch un capellá de regiment feya vaca ab un capitá.

La sort els era contraria, y 'l capitá etjegava cada renech que f'ya tremolá 'l misteri.

Lo comandant que tallava, cansat d'escoltar tantas blasfemias, li digué:

—Home, calli de una vegada, y fassi com el pare capellá que á pesar de perdre lo mateix que vosté, no diu una paraula.

Y 'l capellá respongué:

—No dich una paraula, es veritat; pero consti que ab el senyor vaig á mitjas en tot.

En una oficina:

Un empleat:—Pero he comés per ventura alguna irregularitat porque se 'm despedeixi de aquest modo?

Lo jefe:—Al contrari: si se 'l despedeix es per la seva regularitat.

—No comprench...

—Jo li explicaré: vosté vé *regularment* tart á l'oficina.... Veli-aquí!

Lo que son els pobres!

Una senyora, á un mendicant que la persegueix ab molta insistencia, li dona dos bonos.

Y 'l pobre li diu:

—¿No me 'n podria donar quatre mes?

—¿Té molta familia?—li pregunta la senyora.

—Es igual. Demá es el meu sant y tinch convidats á casa.

Antoni López, editor,
Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor,
Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2.

COLECCION DIAMANTE

La Biblioteca más popular de España, la que contiene más variedad de autores.

Van publicados

67 tomos

CATÁLOGO

Tomos

- 1.—*R. de Campoamor*.—Doloras.—1.ª serie.
- 2.—id.—Doloras.—2.ª serie.
- 3.—id.—Humoradas y cantares.
- 4.—id.—Los Pequeños Poemas. 1.ª serie.
- 5.—id.—id.—id.—2.ª serie.
- 6.—id.—id.—id.—3.ª serie.
- 7.—id.—Colón, poema.
- 8.—id.—El Drama Universal, poema, t. I.
- 9.—id.—id.—id.—t. II.
- 10.—id.—El Licenciado Torralba
- 11.—id.—Poesías y Fábulas. 1.ª serie.
- 12.—id.—id.—id.—2.ª serie.
- 13.—*E. Pérez Escribá*.—Fortuna.
- 14.—*A. Laso de la Vega*.—Rayos de luz.
- 15.—*F. Urrecha*.—Siguiendo al muerto.
- 16.—*A. Pérez Nieva*.—Los humildes, cuentos y siluetas.
- 17.—*Salvador Rueda*.—El gusano de luz.
- 18.—*Sinesio Delgado*.—Lluvia menuda.
- 19.—*Carlos Frontaura*.—Gente de Madrid.
- 20.—*Miguel Melgosa*.—Un viaje á los infiernos.
- 21.—*A. Sánchez Pérez*.—Botones de muestra.
- 22.—*José María Matheu*.—¡Rataplan! cuentos.
- 23.—*Teodoro Guerrero*.—Gritos del alma.
- 24.—*Tomás Luceño*.—Romances y otros excesos.
- 25.—*L. Ruiz Contreras*.—Palabras y plumas.
- 26.—*Ricardo Sepúlveda*.—Sol y sombra, prosa y verso.
- 27.—*José López Silva*.—Migajas.
- 28.—*F. Pi y Margall*.—Trabajos sueltos.
- 29.—*Emilia Pardo Bazán*.—Arco iris.
- 30.—*E. Rodríguez Solís*.—La mujer, el hombre y el amor.
- 31.—*M. Matosos (Corzuelo)*.—¡Aleluyas finas!
- 32.—*E. Pardo Bazán*.—Por la España pintoresca (viajes).
- 33.—*Antonio Flores*.—Doce españoles de brocha gorda.
- 34.—

Tomos

- 35.—*José Estremera*.—Fábulas.
- 36.—*Emilia Pardo Bazán*.—Novelas cortas.
- 37.—*Emilio Fernández Vaamonde*.—Cuentos amorosos.
- 38.—*Emilia Pardo Bazán*.—Hombres y mujeres de antaño.
- 39.—*Javier de Burgos*.—Colección de cuentos.
- 40.—*E. Pardo Bazán*.—Vida contemporánea (costumbres).
- 41.—*Jacinto Labaila*.—Novelas íntimas.
- 42.—
- 43.—*Francisca Sarasate de Mena*.—Cuentos Vascongados.
- 44.—*F. Pi y Margall*.—Diálogos y artículos.
- 45.—*Carlos Bernard*.—Caza de los amantes.
- 46.—*Eugenio Sué*.—La condesa Lagarde.
- 47.—*Rafael Altamira*.—Novelitas y cuentos.
- 48.—*J. López Valdemoro*.—La niña Araceli.
- 49.—*Rodrigo Soriano*.—Por esos mundos.
- 50.—*Luis Taboada*.—Perfiles cómicos.
- 51.—*Benito Pérez Galdós*.—La casa de Shakespeare.
- 52.—*J. Ortega Munilla*.—Fiñina.
- 53.—*F. Salazar y Quintana*.—Algo de todo.
- 54.—*Mariano de Cavia*.—Cuentos en guerrilla.
- 55.—*Felipe Pérez y González*.—Peccata minuta.
- 56.—*Francisco Alcántara*.—Córdoba.
- 57.—*Joaquín Dicenta*.—Cosas mías.
- 58.—*J. López Silva*.—De rompe y rasga.
- 59.—*Antonio Zozaya*.—Instantáneas.
- 60.—*José Zahonero*.—Cuentecillos al aire.
- 61.—*Luis Taboada*.—Colección de tipos.
- 62.—*Beaumarchais*.—El Barbero de Sevilla.
- 63.—*Angel R. Chaves*.—Cuentos de varias épocas.
- 64.—*Alfonso Karr*.—Buscar tres pias al gato.
- 65.—*F. Pi y Arsuaga*.—El Cid Campeador.
- 66.—*Vital Aza*.—Pamplinas.
- 67.—*A. Peña y Gñi*.—Río revuelto.

Todas las obras van encuadradas con elegantes cubiertas en colores, distintas para cada volumen.

Precio DOS REALES tomo.

DICCIONARIO ESPAÑOL FRANCÉS Y FRANCÉS ESPAÑOL

por **M. NUÑEZ DE TABOADA**

Dos tomos encuadrados en tela Ptas. 10.

ARTE DE HABLAR BIEN FRANCÉS.

En ocho días y sin maestro se aprende la verdadera pronunciación.

Novísimo método por **J. COSTE**.—Precio 2 pesetas.

MANUAL

de medicina, de higiene, de cirugía y farmacia doméstica, al alcance de todo el mundo.

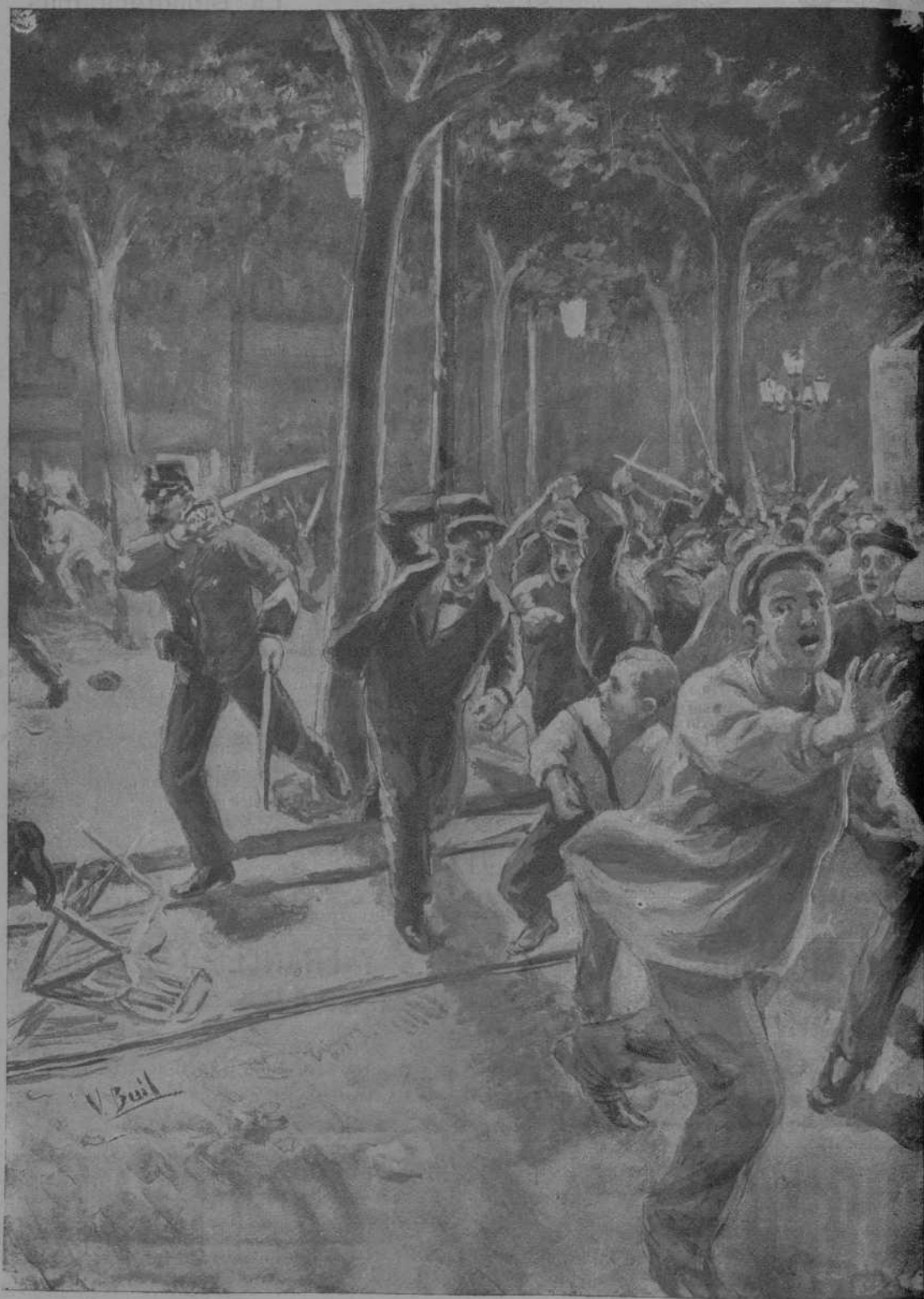
INDISPENSABLE Á TODAS LAS FAMILIAS.

Un tomo 8.º encuadrado Ptas. 2.

DEHAUT

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en llibrarians del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d'extravios, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

LA BARBARITAT DEL DILLUNS

La Rambla del Mitj al entrar la policia en operacions.